

หลักสูตรการแปรรูปผลไม้ จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจอมพระ

ความเป็นมา

การศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยให้สถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และทักษะอาชีพ พัฒนาอาชีพเดิม สร้างอาชีพใหม่ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับประชาชนในครอบครัว ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการ และบริบทของแต่ละพื้นที่

การสำรวจในพื้นที่อำเภอจอมพระ ในด้านความต้องการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง ประชาชนให้ความสนใจในการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นผลไม้ตามฤดูกาล เช่นกล้วย มะม่วง มาแปรรูปต่างๆ ซึ่งสามารถสร้างรายได้เพิ่มให้กับประชาชน หรือสามารถนำมาประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้นั้น สก.ระดับอำเภอจอมพระ จึงเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรแปรรูปผลไม้ขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และมีทักษะด้านการแปรรูปผลไม้เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้กับครอบครัวเพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายและเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล
๒. ส่งเสริมด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
๓. ส่งเสริมการพัฒนาด้านอาชีพการแปรรูปผลไม้

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการแปรรูปผลไม้
๒. ผู้เรียนมีทักษะการแปรรูปผลไม้

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓.๓๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๔.๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒.ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพ การแปรรูปผลไม้	๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒.ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้	๑.วิเคราะห์อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้ ๒.วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้	๓๐ นาที	-
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. เตรียมการประกอบอาชีพ - เตรียมวัสดุแปรรูปผลไม้ - วิธีการแปรรูปผลไม้ การทำกล้วยหนีบ การทำมะม่วงหนีบ - การเก็บรักษาเพื่อการบริโภคและจำหน่าย	๑. เตรียมการประกอบอาชีพ -ชั้นเตรียมวัสดุแปรรูปผลไม้ การทำกล้วยหนีบ การทำมะม่วงหนีบ -ขั้นตอนการแปรรูปผลไม้ การทำกล้วยหนีบ การทำมะม่วงหนีบ -ชั้นการเก็บรักษาเพื่อการบริโภคและจำหน่าย	๑. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้ ๒.ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้ -การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ	-	๒.๓๐ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				๓.การเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร		
๓	การบริหารจัดการอาชีพ	๑. สามารถวิเคราะห์ความต้องการของตลาดได้ ๒.สามารถคิดคำนวณต้นทุนกำไรได้	๑. การจัดการในการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้ ๒. การคิดคำนวณต้นทุนการแปรรูปผลไม้	๑. ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ๒.คิดคำนวณต้นทุนกำไรได้	๑ ชม.	๒ ชม.

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรการแปรรูปผลไม้
๒. แหล่งเรียนรู้,อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
๓. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
๔. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การฝึกปฏิบัติจริง
๒. ชิ้นงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีชิ้นงานจากการฝึกปฏิบัติ

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑.นางพนาวรรณ ชินานา

ครู ศกร

๒.นางสาวภาพิมล ชูสกุล

ครู ศกร.

คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร

๑.นางสาวนวลวรรณ วรรณพ

ครู

๒.นายวรวิทย์ แสงใส

ครู ศกร.

๓.นางพนาวรรณ ชินานา

ครู ศกร.

หมายเหตุ สถานศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางพนาวรรณ ชินานา)
ครู ศกร.

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบ
(นายวัชร นาคกระแสน์)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางประดับศรี แก้วประเสริฐ)
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจอมพระ

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ .....

หลักสูตรการแปรรูปผลไม้ จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน ..... น.

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑.ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒.ความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการแปรรูปผลไม้	๑. วิทยาการบรรยายให้ความรู้เบื้องต้นการแปรรูปผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ	เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง
	๑. เตรียมการประกอบอาชีพ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ - ขั้นตอนเตรียมวัสดุแปรรูปผลไม้ - ขั้นตอนการแปรรูปผลไม้ - ขั้นตอนการเก็บรักษาเพื่อการบริโภคและจำหน่าย	๒. วิทยาการบรรยายให้ความรู้เรื่อง - วัสดุ/อุปกรณ์ - วัตถุดิบ/ส่วนผสมของการทำ การแปรรูปผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ ๓. วิทยาการสาธิตขั้นตอนและวิธีการการแปรรูปผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ ๔. ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติพร้อม กับวิทยาการ ๕. วิทยาการประเมินผลการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน ๖. ให้ผู้เรียนและวิทยาการร่วม สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น	

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. การจัดการในการ ประกอบอาชีพการแปรรูป ผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ ๒. การคิดคำนวณต้นทุน การแปรรูปผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ	๑. วิทยากรให้ความรู้ การแปรรูปผลไม้ - การทำกล้วยหนีบ - การทำมะม่วงหนีบ ๒. ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติพร้อม กับวิทยากร	เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร
( )
วันที่.....

ลงชื่อ.....ครู ศกร/ครู ศรช
( )
วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(นายวัชร นาคกระแสร)
วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(นางประดับศรี แก้วประเสริฐ)
วันที่.....

สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม